

Seznamte se! Jultomten, či Father Christmas, víte o koho se jedná?

V různých koutech světa se Vánoce slaví jinak. Každá země má své tradice, dárky tak nejsou nadělovány v jednotný den a stejnou postavou. Seznamte se se zajímavými tradicemi a zvyky v cizích zemích a zjistěte, jak se slaví Vánoce například v Argentině, Francii či Dánsku.

O Vánocích, Wenig Josef, rok 1906, akvarel na papíře, Uměleckoprůmyslové museum v Praze

1. Do mapy světa vyznačte čísla tyto státy, o kterých níže bude řeč:

1. Itálie, 2. Argentina, 3. Austrálie, 4. Francie, 5. a 6. Belgie a Nizozemí, 7. Rusko, 8. Španělsko, 9. Brazílie, 10. Švédsko, 11. Dánsko

2. Přiřaďte státy k typickým zvykům podle informací v textu a také **některé** vánoční postavy zařaďte tam, kam patří, neb se nám „přestěhovaly“:

V této nejjižnější jihoamerické zemi se jako vánoční stromy používají např. palmy. Štědrý večer se slaví pod širým nebem. Hlavním štědrovečerním chodem je selátko, či pečený páv. Dárky zde naděluje kůň Magio, jemuž děti chystají seno a vodu. Dárky jim schovává do bot, které musí být řádně vyčištěné a vyleštěné.

Tato jihoamerická země dováží své vánoční stromečky až z Kanady. Ke štědrovečerní hostině zasedá celá rodina, i široké příbuzenstvo, které se hostí krocanem, mořskými plody, ovocem a sladkými zákusky. Vánoční mše se koná pod širým nebem. Dárky nosí Papi Noël, Otec vánoc, ty ukrývá po celém domě a děti je musí hledat. Zpravidla každé dítě přinese jeden dárek a poté losují mezi přítomnými, kdo obdrží jaký dárek, což je hlavně dílem štěstěny.

Tato ostrovní země, kontinent, převzala mnoho zvyků od kolonizujících Britů. Vánoční stromček bývá umělý či zasazený v květináči, zdobený slaměnými ozdobami nebo přírodninami. Typickým zvykem je rozesílání vánočních pohlednic a gratulací, z čehož se stala soutěž v množství nejvíce obdržených kusů. A těmi se posléze zdobí domácnost. Večere se koná formou pikniku na zahradě, v parku či na pláži. Hlavním chodem bývá kachna, krůta, či krocan a švestkový nákyp s hrozkami a ořechy. Dárky nosí Father Christmas, Otec vánoc, a dnes již i Santa Claus, jehož sáně táhnou klokani. Děti si věší punčochy na krb, či povlaky na polštář, očekávají-li velkou nadílku, posléze 25. 12. ráno v nich nalézají dárky.

V této Evropské zemi se konají vánoční trhy, domy zdobí vánoční strom (většinou jedle) a papírové stuhy, jelikož v některých částech země dárky nosí hodný stromček. Ve zbylé části dětem dárky nosí Pere Noël, oděný v bílém.

Přijíždí na saních tažených soby, dárky nechává pod stromčkem či za kamny. K večeri se podávají bílé klobásy a ústřice, hlemýždi či rybí polévka. Hlavním chodem je krocan s kaštanovou nádivkou, kuřata se salátem, rajčaty a olivami. Prostírají se i škeble, kaviár, žabí stehýnka či sýry.

Podává se truflé z čokolády a datlí, čokoládové salámy a tzv. vánoční poleno. Vánoce končí až svátkem Tří králů, 6. ledna, kdy La Galette du Roi, dort zdobený korunou ze zlatého papíru se zapečenou figurkou černého krále, určí čestného krále oslav a zbytek rodiny mu po celý den musí sloužit.

V této části Evropy, volném společenství států, je Štědrý den pracovním dnem. Významnější je svátek sv. Mikuláše, 6. 12., kdy ze Španělska připlouvá Sinter Klaas na lodi plné dárků.

Posléze na pevnině nasedá na bílého koně, létá nad domy a sype dárky komínem. Děti je nalézají v dřevácích, které si vyčistily a nachystaly. Pomáhá mu Černý Petr a chytá zlobivé děti do pytle. Svatý Mikuláš v biskupském plášti se stal předobrazem Santa Clause. Rodiny se scházejí na Boží hod, 25. prosince, nad typickým vánočním zákuskem – Kerststronk, či Buche de Noël, roládou plněnou krémem, která připomíná polínko dřeva.

V tomto největším státě světa se slaví Vánoce s jolkou, vánočním stromem, až 7. ledna ráno. Štědrovečerní večere je bezmasá, pouze s rybami. Vrcholí zde 40 denní půst, na stole se objevují vareniky, taštičky z kynutého těsta s houbami, rýží či zelím, nákyp z pšeničných zrn s mandlemi, mákem, švestkami či rozinkami. Dárky nosí Děda Mráz, který bydlí na Čukotce, a táhnou jej krajem tři koně za doprovodu mladé dívky Sněhurky v kožíšku z hranostajů.

Toto poloostrovni království svátky slaví v duchu náboženských oslav. Hlavním symbolem jsou jesličky, betlémy. Každoročně probíhají tzv. representacion – obrazy živého betléma před kostely, hraje živá hudba a tančí se lidové tance. Vrcholem je loterie, která je druhou nejstarší na světě, a vítězové El Gordo získávají miliony eur. Výhry losují žáci ze Školy sv. Ildefonsa, sirotci. Štědrovečerní večeře zahrnuje jehněčí maso nebo kachnu, zeleninu, víno a moučníky. Posléze se přítomní obdarovávají košíky s ovocem a sladkostmi. Kohoutí mši (Misa del Gallo) navštěvují věřící o půlnoci, neboť kohout byl první, kdo oznámil narození Ježíše. Dárky si rozdávají až 6. ledna, kdy je přináší Tři králové, oslava cabalgata de reyes je velkou událostí. Přihlížející jim na cestu svítí lampiony, děti za odměnu dostávají sladkosti a dospělí víno. Dárky dětem králové schovávají do bot.

Ručně malované vánoční talíře jsou specialitou této severské země, stali se již sběratelskou tradicí. Podobně je tradicí vánoční strom, jímž se stal smrček, díky Andersenově pohádce. Ten si lidé kupují v květináčích a posléze sází v lese či parku. Dárky dětem nadělují skřítky Nisser 24. prosince, jsou různě vysokí, ale všichni mají špičaté čepice a červenobílé oblečení. Dárky jsou osobité, vtipné a vystihují ctnosti i neřesti obdarovávaného.

Tento poloostrov stát v Evropě slaví Vánoce až na Boží hod, tj. 25. 12. po papežově požehnání Urbi et Orbi. Vánoční stromeček zdobí již 8. 12. na svátek neposkvrněného početí Panny Marie. Hlavním symbolem Vánoc jsou ale betlémy.

Hostina probíhá až 25. prosince odpoledne a servírují se artyčoky, zvěřina, ryby a raci. Také mnoho sladkých dezertů

– kaštanové pyré se šlehačkou a panettone, vánoční bábovka s kandovaným ovocem a rozinkami. Dárky nosí Babbo Natale, či Gesù bambino, tedy Ježíšek. V některých částech země obdarovává čarodějnice La Befana, která přilétá až 6. ledna, jelikož přiletěla pozdě do Betléma, nosí nyní dárky všem dětem.

Oslavy Vánoc, Jul, zde začínají již 13. 12. na sv. Lucii. V každé domácnosti mají vánoční strom a slaměné figurky kozlů. Legenda praví, že kozel byl tak lakomý, že odmítl darovat Ježíškovi chlup na přikrývku a za trest musí teď chodit o Štědrém večeru rozdávat dárky. Podobu kozla přebírá trpasličí dědeček Jultomten, který roznáší dárky. Pomáhají mu trpaslíci Julnissarové, avšak sáně si táhne sám. Na dárkách jsou krátké verše charakterizující obdarováváné a dárky se balí do ručně malovaného balícího papíru.

Přejeme Vám krásné vánoční svátky!

Místo konání:
**Historická výstavní
budova**

**Slezské
zemské
muzeum**

Zdroj: <http://www.szm.cz/>, <https://cs.wikipedia.org>, <https://cz.pinterest.com>,